

Soạn văn lớp 8:

Bài Cô bé bán diêm

Tóm tắt:

Đêm giao thừa, trời rét mướt. Một cô bé bán diêm nghèo, mồ côi mẹ, đầu trần, chân đất, bụng đói dõ dẫm đi trong bóng tối. Em không dám về nhà vì sợ bố đánh, vì em không bán được que diêm nào. Ngồi nép một góc tường, em quẹt một que diêm sưởi ấm. Quẹt que diêm đầu tiên, em tưởng như ngồi trước lò sưởi, vừa duỗi chân ra sưởi thì diêm vụt tắt. Que diêm thứ hai, em thấy bàn ăn thịnh soạn...rồi diêm vụt tắt. Que diêm thứ ba thấy cây thông Nô-en, em với tay về phía cây... diêm tắt. Que diêm thứ tư, thật kì diệu, em nhìn thấy người bà hiền hậu độc nhất với em, nhưng bà đã chết từ lâu. Rồi diêm vụt tắt, em quẹt hết cả bao diêm để níu bà. Rồi em cùng bà bay lên cao. Sáng hôm sau, người ta đã thấy một cô bé bán diêm chết vì giá rét, má hồng và đôi môi mỉm cười.

Bố cục:

- Phần 1 (từ đầu...cứng đờ ra): Cô bé bán diêm trong đêm giao thừa.
- Phần 2 (tiếp...châu thượng đế): Thực tế và mộng tưởng.
- Phần 3 (còn lại): Cái chết thương tâm của cô bé bán diêm.

Đọc hiểu văn bản**Câu 1 (trang 68 SGK Ngữ Văn 8 Tập 1):**

Chia phần 2 của văn bản thành những đoạn nhỏ căn cứ vào từng lần quẹt diêm:

- Lần 1: Hiện lên chiếc lò sưởi.
- Lần 2: Hiện lên bàn ăn thịnh soạn.
- Lần 3: Hiện lên cây thông Nô-en.
- Lần 4: Em được gặp bà.

Câu 2 (trang 68 SGK Ngữ Văn 8 Tập 1):

- Gia cảnh: Cô bé bán diêm nghèo, mồ côi mẹ, bà nội đã qua đời, em sống với người bố khó tính luôn mắng nhiếc, đánh đập.
- Thời gian: Đêm giao thừa. Không gian: Mọi nhà sáng đèn, ngỗng quay, ngoài đường tối tăm, lạnh lẽo.

* Những hình ảnh tương phản được sử dụng khắc họa nỗi khổ cực của cô bé:

- Ngôi nhà đẹp đẽ trước kia em sống >< xó tối tăm trên gác sát mái nhà.
- Mọi nhà rực ánh đèn, mùi ngỗng quay >< em bé đói rét, dò dẫm trong đêm tối.

Câu 3 (trang 68 SGK Ngữ Văn 8 Tập 1):

Những mộng tưởng của cô bé qua các lần quẹt diêm diễn ra theo thứ tự hợp lí, phù hợp với hoàn cảnh thực tế và tâm lí em bé: Lạnh (lò sưởi) → đói (bàn ăn) → ao ước đêm giao thừa (cây thông Nô-en) → cô đơn, khổ cực (nhớ đến người bà hiền hậu). Trong đó, có điều thứ 4 (em gặp bà) thuần túy là mộng tưởng.

Câu 4 (trang 68 SGK Ngữ Văn 8 Tập 1):

- Truyện *Cô bé bán diêm* mang tính nhân đạo sâu sắc về những mảnh đời bất hạnh.
- Đoạn kết của truyện:
 - + Là một bi kịch đau thương, cái chết một cô bé trong cô đơn giá lạnh, trong đói khát, trong đêm giao thừa, một cái chết đầy xót xa.
 - + Nhìn một mặt khác, “*đôi má hồng và đôi môi đang mỉm cười*”, cái chết của sự giải thoát, em cùng bà về châu Thượng đế, em đi vào cõi bất tử cùng người bà hiền hậu độc nhất với em.